

Rigsdagstidende.

1858. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 162.

Tiende Session.

43de Møde.

Onsdagen den 1ste Decbr. Kl. 1.

(Fortsat.)

Justitsministeren (fortsat): Naar den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 5te Valgfreds (Tillisch) har udtalt sig derhen, at han vilde opfordre Enhver til ikke at stemme for Loven, fordi den berettiger til at gjøre Contractsbrud, saa forstaaer jeg ikke ret, hvad den ærede Taler dermed mener, og det saameget mindre, som hans eget Forslag til § 8 dog, om ikke i den samme Udstrækning som det nuværende, gif ud paa det Selvsamme; hans eget Forslag til § 8 berettigede til Contractsbrud (Tillisch: Nei!). Jo, det gjorde, derefter kunde jo Fæstet ogsaa ophøre (Tillisch: Ja, naar Ministeren dertil gav sit Samtykke). Ja, ganske vist med Ministeriets Samtykke, men jeg gad dog vide, om ikke Ministeriets Samtykke ligger deri, at det anbefaler Loven til Hans Majestæts Sanction; er det ikke det Selvsamme? Overhovedet findes der i den Taxationsmaade, som her er omtalt, en langt større Betyggelse, end hvor Ministeriet selv skal bestemme det. Det er aabenbart, at der kunde være langt større Fare under visse Omstændigheder ved den Bestemmelse, at Ministeriet skulde taxere en saadan Gaard, end der er, naar Lovens Bestemmelse tages tilfølg. Jeg skal blot erindre om, hvad der skete, ikke fra Ministeriets Side, men fra Collegiernes Side i de Aar, da den franske Revolution virkede, da var der, som den ærede Taler vil erindre, mange Steder, hvor Tienden til Præstekald paa de Løder blev sat til 1 Rd.

pr. Lønde Hartkorn, hvor den nu mindst vilde være 1 Rd. Byg; jeg skal ligeledes erindre om, hvad der skete med Hensyn til Fideicommissar, Lehn og Stamhuse; de bleve ogsaa hævede mod en reen Bagatel. Naar den ærede Taler derfor vil stemple denne Lov som i høj Grad uretfærdig, som den, der gjør Contractsbrud, kan jeg slet ikke følge ham deri; deri tager han virkelig mærkelig fejl.

Tillisch: Jeg vil dog tillade mig at gjøre den høitærede Minister opmærksom paa, at mit Forslag gaaer ud paa en ganske anden frivillig Overenskomst; det tilstøder ikke Bonden Ret, til at fordrø Gaarden til Eiendom, men det paalægger Ministeren at sørge for, at der bliver gjort ham et Tilbud om, at faae Gaarden; men det er ikke det Æneste. Mit Forslag lægger det i den ærede Ministers Haand at sørge for, at Overenskomsten paa begge Sider bliver billig, men saaledes, som Forslaget foreligger, tages dette aldeles ud af Ministerens Haand. Den ærede Minister er ikke istand til efter Lovforslaget at paasee hverken de offentlige Stiftelses eller det Offentliges Taxo, forsaavidt der fordrø, at Fæstegodsset skal gaae over til Selveiendom, men det var netop Hensigten efter mit Forslag.

Justitsministeren: Jeg maa dog igjen tage Ordet for at gjøre den ærede sidste Taler opmærksom paa, at jeg ogsaa troer, at han har Ret heri; Sagen er ikke taget ud af Ministerens Haand (Tillisch: Jo!). Nei! Ministeren vælger den ene Taxationsmand og Stiftelsen; paa hvem Ministeriet kan virke, naar det vil, vælger den anden. Sagen er